

Nr 232.

Av herr **Wetter**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om investeringsfonder.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 86 framlägges förslag till ny förordning om investeringsfonder. Förslaget syftar till att möjliggöra för svenska aktiebolag och svenska ekonomiska föreningar att avsätta medel till investeringsfonder i konjunkturutjämnande syfte. Som i propositionen framhålles, har man säkerligen anledning att räkna med framtida konjunkturväxlingar. Det är önskvärt, att näringslivet självt använder de metoder, som stå till buds att dämpa dessa växlingar, och att samhället därvidlag skänker sitt stöd. Den föreliggande propositionens grundtankar måste därför hälsas med allmän tillfredsställelse, och jag har intet att tillägga angående förslaget's allmänna utformning.

På två punkter synas dock vissa ändringar vara påkallade. Jag syftar, för det första, till bestämmelser angående investeringsfond för byggnader (s. 66—81). Departementschefen föreslår här bl. a., *dels* att investeringsfond skall få tagas i anspråk för avskrivning av kostnader för ny-, till- eller ombyggnad, *dels* att om under flera på varandra följande beskattningsår ny-, till- eller ombyggnad ägt rum, och successiv avskrivning icke skett, den skattskyldige skall äga rätt att under det sista året taga fonden i anspråk för avskrivning å byggnaden med högst ett belopp motsvarande de sammanlagda byggnadskostnaderna under de år byggnationen pågått, *dels* att investeringsfond för byggnader skall efter Kungl. Maj:ts medgivande även få användas till avskrivning av kostnader för vägarbete, anordnande av vatten- och avloppsledningar, iordningsställande i övrigt av tomtområde för bebyggelse samt liknande arbete (s. k. anläggningsarbeten) och *dels* »att i en särskild anvisningspunkt upptages en bestämmelse om att fondmedel må tagas i anspråk såväl för bidrag direkt till personalen som för bidrag till förening eller annan sammanslutning eller till närstående företag med huvudsaklig uppgift att uppföra och tillhandahålla bostäder åt personalen». Dessa bestämmelser synes mig lämpligen kunna utsträckas att gälla även byggnader, som syfta att tillgodose personalens behov av lämpliga lokaler för fritids- och semesterförhållanden samt för utbildningsbehov.

Det har blivit allt vanligare, att företagen helt eller delvis på egen bekostnad uppföra fritidslokaler, weekendstugor och semesterhem för att bereda personalen tillfälle att tillbringa fritid och semestrar under former, som äro tilltalande

och angenäma utan att därför vara alltför kostnadskrävande. Ofta förvaltas byggnader av denna art av en personalförening. Denna form av stöd från företagens sida måste anses vara så värdefull, att åtgärder av denna art böra uppmuntras genom att investeringsfond för byggnader jämväl må användas för sådant ändamål, under samma villkor som i övrigt gälla för denna fondbildning. Investeringsfond för byggnader bör kunna tagas i anspråk även när personalförening förvaltar ifrågavarande byggnader.

Vid vissa tillfällen ha företag lämnat bidrag för uppförande och utvidgning av kommunala skolor för yrkesundervisning. Detta bidragssätt torde liksom det ovan anförda vara av sådan karaktär, att investeringsfond för byggnader borde få användas till detta ändamål. Företagens bidrag till sådana skolor förutsätta givetvis respektive kommuns godkännande i varje särskilt fall, varför man har anledning antaga, att kommunernas intresse av en sund avvägning av skatteunderlaget kommer att bli tillgodosett.

Den andra punkt, där jag finner skäl till avvikelse från propositionen, gäller fondavsättningars återförande till beskattning (s. 124—133). Som departementschefen anför, ha olika meningar rått beträffande lämpligheten av att ränta skall beräknas, då återföring sker av belopp, som icke tagits i anspråk under den därför avsedda tiden. Departementschefen anser inte, att de skäl som anförts mot ränteberäkningen berättiga till att frångå de sakkunnigas förslag på denna punkt.

Departementschefen föreslår därför, att till investeringsfond avsatta medel, som ett företag icke varit i tillfälle att taga i anspråk under tionde taxeringsåret efter det avdrag för avsättningen ägt rum, skola under detta taxeringsår återföras till beskattning, och därtill skall läggas ränta beräknad efter två procent om året för vart och ett av de tio åren.

Även om man får antaga, att det inte kommer att bli fråga om något större antal fall, då fond icke kunnat användas under den avsedda avsättningstiden, bör dock räntebestämmelsen vad det gäller denna punkt utgå ur förordningen. Det är främst två skäl som tala härför. Dels har man anledning räkna med att inte alla företag kunna göra den avsatta fonden räntabel, och i sådana fall skulle en räntepåföring verka orättvis. Det kan väntas bli fallet i fråga om företag med stora likvida tillgångar. Dels synes denna räntepåföring kunna verka avskräckande från dylika fondavsättningar, och av rent psykologiska skäl torde därför räntebestämmelsen utgå. Det kan nämligen tänkas, att syftet med förordningen äventyras om räntebestämmelsen kvarstår. Denna uppfattning bestyrkes av en rad av remissinstansernas uttalanden.

Med stöd av det anförda hemställas,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 86 måtte för sin del besluta att vidtaga de i motionen framförda ändringsförslagen i bestämmelserna angående investeringsfond för bygg-

nader och att räntebestämmelsen vid fondavsättningars återförande till beskattning måtte utgå ur förordningen i vad det gäller fonder, som ett företag icke varit i tillfälle att taga i anspråk under den därför avsedda tiden, samt

att utskottet måtte utarbета de härav föranledda ändringarna i förordningen.

Stockholm den 11 mars 1947.

E. Wetter.
